

Droes: moet je ermee leren leven?

Of valt er toch meer over te zeggen?

dr. Kees van Maanen, viroloog/hoofd R&D-laboratorium

De GD is bezig met een PCR voor droes. Momenteel wordt in Nederland niet veel aan droesdiagnostiek gedaan, terwijl droes wel degelijk vaak voorkomt en bij paarden regelmatig ernstige problemen veroorzaakt in de vorm van een aandoening van de voorste luchtwegen.

Droes wordt veroorzaakt door een bacterie met de fraaie naam *Streptococcus equi* subspecies *equi*. Deze bacterie veroorzaakt een zeer besmettelijke aandoening van de voorste luchtwegen bij paarden. Vervolgens ontstaan er in de meeste gevallen abscessen in de lymfeknopen van kaak en hals. Na het doorbreken van deze abscessen naar buiten of naar binnen (in de luchtzakken) treedt over het algemeen snel herstel op. Verdere symptomen zijn: koorts, etterige neusuitvloeiing en eventueel moeilijk ademen en moeilijk slikken/eten door druk van de abscessen in de keel. In twintig procent van de gevallen vinden ook nog complicaties plaats zoals verslagen droes (abscessen in het lichaam na verspreiding van de bacterie via de bloedbaan), huidbloedingen door een allergische reactie en longontsteking na verslikken.

Besmetting

De belangrijkste bronnen van besmetting zijn paarden met droesverschijnselen



(foto faculteit diergeneeskunde)

(koorts, neusuitvloeiing en later abscessen) of latente dragers. Besmetting kan optreden door direct contact tussen paarden of indirect door de mens (handen, kleding) of door besmette voorwerpen. Normaal stopt de uitscheiding van de bacterie vier tot zes weken nadat het paard klinisch is opgeknapt dan wel geen neusuitvloeiing meer laat zien. Daarom wordt in Engeland en de Verenigde Staten geadviseerd een bedrijf met een droesuitbraak gesloten te houden tot zes weken na het laatste geval van droes op het bedrijf. Sommige paarden worden echter na het doormaken van droes langdurig drager van de bacterie, waarbij de bacterie zich in de luchtzakken schuilhoudt. Deze paarden kunnen door stress/verminderde weerstand de bacterie weer actief gaan uitscheiden en dan weer andere paarden besmetten.

Verbeteringen in de diagnostiek

Momenteel wordt in Nederland niet veel aan droesdiagnostiek gedaan, terwijl droes wel degelijk vaak voorkomt en ook regelmatig ernstige problemen veroorzaakt. Bloedonderzoek naar afweerstoffen is helaas erg onbetrouwbaar, omdat het aantonen ervan niet zegt dat er sprake is van droes en het niet aantonen ervan een besmetting niet uitsluit. Bij de GD en de faculteit voor Diergeneeskunde (VMDC) zijn methoden beschikbaar om de bacterie vanuit bijvoorbeeld neusswabs te kweken. Er treedt echter nogal eens overgroei op door andere bacteriën van de neus, waardoor de droes bacterie ten onrechte niet wordt aangetoond.

Bovendien blijkt uit internationaal onderzoek dat kweek matig gevoelig is, zeker in vergelijking met PCR en zeker voor het opsporen van dragers. Een PCR op neusswabs, keelspoelsels en/of luchtzak spoelsels zou zeer behulpzaam kunnen zijn bij de



(foto faculteit diergeneeskunde)

controle en bestrijding van droes:

- in het kader van bedrijfsmanagement van een droesuitbraak (scheiden van paarden)
- bij pogingen om droes uit te roeien op het bedrijf
- om paarden/bedrijven vrij te geven voor evenementen
- voor het verantwoord toevoegen van nieuwe paarden aan het bedrijf (quarantaine en testen).

Onderzoek bij GD

Het R&D-laboratorium van GD is begonnen met een onderzoeksproject voor het selecteren en valideren van een PCR voor droes. In samenwerking met andere onderzoeksinstituten in Japan, Zweden en de Verenigde Staten worden eerst verschillende PCR-methodes vergeleken en wordt de meest gevoelige en robuuste methode geselecteerd. Vervolgens wordt de bruikbaarheid van deze methode in vergelijking met kweek vastgesteld in de praktijk. Dit laatste gebeurt in samenwerking met verschillende paardenpraktijken en de faculteit voor Diergeneeskunde. De verwachting is dat dit onderzoek in de eerste helft van 2009 nog afgerond kan worden. We zullen u dan nader informeren over de uitkomsten van het onderzoek.